

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
6 oktober 2026

Ons kenmerk
2026-025671

Uw brief van
06 juli 2026

Contactpersoon

Uw kenmerk
WGK 027368

Onderwerp

Wetgevingstoets concept voor Modernisering Wet marktordening gezondheidszorg

Geachte mevrouw Hermans,

Bij brief van 6 juli 2026 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor Wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg en de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg in verband met de modernisering van de Wet marktordening gezondheidszorg (hierna: het concept).

De AP heeft bezwaar omdat het concept niet voldoet aan de noodzakelijkheidstoets.¹ Dit betekent dat het concept op dit punt moet worden aangepast. Bij ongewijzigde vaststelling zullen de betreffende bepalingen wegens strijd met hoger recht buiten toepassing gelaten moeten worden.

Strekking van het concept

Het concept wijzigt de Wet marktordening gezondheidszorg (hierna: de Wmg). Het doel van deze wijziging is om onder andere de taakuitoefening door de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa) te bevorderen.² De Wmg stelt al dat de NZa regels kan stellen over welke gegevens en inlichtingen regelmatig verstrekt moeten worden aan de NZa en onder welke omstandigheden.³ Dit zijn gegevens die zien op de

¹ Zie ook punt 2 van het toetsingskader.

² Paragraaf 1.2 van de MvT.

³ Artikel 62, eerste lid van de Wmg.

Datum
6 oktober 2026

Ons kenmerk
2026-025671

Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg.⁴ De gegevens worden verstrekt ter uitvoering van de taken markttoezicht, marktontwikkeling en tarief- en prestatieregulering van de NZa.⁵ Zorgaanbieders en ziektekostenverzekeraars⁶ moeten gegevens verstrekken aan de NZa.⁷

Het concept brengt zogenaamde combinatie-instellingen binnen de reikwijdte van de Wmg, en daarmee binnen de bevoegdheden van de NZa.⁸ De NZa krijgt daarom de bevoegdheid om ook de gegevens en inlichtingen die zien op het jeugdhulpdeel en het Wmo-deel van combinatie-instellingen te vragen.⁹

Wetgevingstoets

Verwerking van jeugdhulp- en Wmo-gegevens door de NZa.

In het concept wordt de bevoegdheid van de NZa uitgebreid om gegevens te ontvangen van, onder andere, combinatie-instellingen. Het gaat om instellingen die naast “reguliere” zorg, in de zin van de Wmg¹⁰ - die al gereguleerd wordt door de NZa - ook zorg leveren op het gebied van de Wmo en de Jeugdwet.¹¹ Indien de wet zo gelezen moet worden dat de NZa nu ook jeugdhulp- en Wmo-gegevens moet verkrijgen van die combinatie-instellingen, dan wijst de AP op de verhouding hiervan met de taken van de NZa.¹²

Volgens het concept is deze uitbreiding van bevoegdheid noodzakelijk ter uitvoering van de taak van de NZa.¹³ Volgens de toelichting gaat het om het markttoezicht, marktontwikkeling en tarief- en prestatieregulering, op het terrein van de zorg en zorgondersteuningsactiviteiten, welke taken aan de NZa zijn opgedragen.¹⁴ Uit de wet volgt echter dat de Wmo en de Jeugdwet niet onder ‘zorg’ in de zin van deze taak vallen.¹⁵ Hierdoor zijn de jeugdhulp- en Wmo-gegevens niet noodzakelijk voor de uitvoering van de desbetreffende taak van de NZa.

De NZa heeft wel de taak om onderzoek te verrichten in het kader van de aansluiting tussen vraag en aanbod op het gebied van jeugdhulp.¹⁶ Maar deze taak wordt in dit geval niet als grondslag gebruikt.¹⁷ Verder heeft deze taak ook geen betrekking op de verstrekking van Wmo-gegevens.

⁴ Paragraaf 6 van de MvT. Artikel 1, lid 1 onder b onderdeel 1 van de Wmg.

⁵ Artikel 16, onder a van de Wmg en Paragraaf 1.2.C van de MvT.

⁶ Dit geldt ook voor degenen die hun administratie voeren en degenen die de gegevens verzamelen, bewaren en bewerken ten behoeve van zorgaanbieders of ziektekostenverzekeraars, zie artikel 44 van de Wmg.

⁷ Artikel 62, eerste en tweede lid en artikel 44 van de Wmg.

⁸ Artikel 62, tweede en vierde lid van het concept. Zie ook paragraaf 1.2.c van de MvT.

⁹ Artikel 62, tweede lid van het concept en paragraaf 4.2 van de MvT. Jeugdhulpdeel in de zin van artikel 1.1. Jeugdwet en Wmo-deel in de zin van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

¹⁰ Zorg in de zin van artikel 1 Wmg, waaronder de zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg.

¹¹ Zie paragraaf 4.2 van de MvT.

¹² Blijkens navraag bij het Ministerie van VWS blijkt dat dit de intentie is. E-mail van de NZa aan de AP van 3 september 2026.

¹³ Artikel 16 van de Wmg.

¹⁴ Zie artikel 16, onderdeel a en de toelichting paragraaf 6, pagina 31.

¹⁵ Zie artikel 1, vierde lid en artikel 1 eerste lid onder B van de Wmg. Artikel 6.1, eerste lid Wmo belegt de toezichtstaak bij de gemeenten en in artikel 9.1. Jeugdwet wordt de toezichtstaak bij de IGJ belegd.

¹⁶ Artikel 16, onderdeel r van de Wmg.

¹⁷ Toelichting paragraaf 6, pagina 31.

Datum
6 oktober 2026

Ons kenmerk
2026-025671

Als het de bedoeling is om combinatie-instellingen te verplichten om ook Jeugdhulp- en Wmo-gegevens te verstrekken aan de NZa, dan wijst de AP erop dat die gegevens niet nodig zijn voor de desbetreffende taak van de NZa en dat dat dus niet mag. De AP concludeert dat er geen noodzaak is voor de verstrekking van Jeugdhulp- en Wmo-gegevens aan de NZa, zodat artikel I, onder Z, 'artikel 62, tweede lid' van het concept moet worden aangepast.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Geert Potjewijd
voorzitter

Datum
6 oktober 2026

Ons kenmerk
2026-025671

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG (Verordening 2016/679), dan wel 8 en 10 van de Richtlijn politie en justitie (richtlijn 2016/680) en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

--*--